БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хангал сумын Хялганат тосгоны цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2026/131/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2026 он	Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Батцогт Утас 70342580 Цахим хаяг: Battsogtd@audit.gov.mn Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал:Д.Мягмарсүрэн Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.et@gmail.com “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт ....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга...
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ....
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин ....
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ....
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ....
4. Аудитын тайлан...
4.1 Ерөнхий зүйл ....
4.2 Материаллаг байдал ....
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт...
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....
5. Аудитын илрүүлэлт ....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл ....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БСШУЯ	Боловсрол соёл шинжлэх ухааны яам

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2026.02.24. № 244

танай________________ны №________________т

ХАНГАЛ СУМЫН ХЯЛГАНАТ
ТОСГОНЫ ХҮҮХДИЙН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Б.ХУНЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хангал сумын Хялганат тосгоны Цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хангал сумын Хялганат тосгоны Цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хялганат тосгоны Цэцэрлэг нь 2025 онд 224 хүүхэдтэй үйл ажиллагаа явуулан гүйцэтгэлээр санхүүжсэн. Тайлант онд Боловсролын яамнаас 28,600.0 мянган төгрөгийн хүүхдийн тоглоом, эцэг эхээс 12,190.0 мянган төгрөгийн хүүхдийн хичээлийн хэрэглэгдэхүүнийг үнэ төлбөргүй авч санхүүгийн тайланд тусгасан. Мөнгөн хөрөнгийн данс 191.984.7 мянган төгрөгийн эхний үлдэгдэлтэй улсын төсвөөс 974,785.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт, орон нутгаас 106,169..3 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авч нийт 1,238,793.7 мянган төгрөгийг зарцуулж 34,355.0 мянган төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 238 дугаар тогтоолоор "Цалин хөлс шинэчлэн батлах тухай" төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосон байна.

Боловсролын ерөнхий газрын 2025 оны 01 сарын 23-ны 1/383 албан тоотоор

6326050317

2024-2025 оны хичээлийн жилд сургалтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хэвийн үйл ажиллагааг хангахтай холбоотойгоор 2025 оны батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах, төсвийн хөрөнгийн ашиглалтын үр дүнг сайжруулах, зөв зохистой удирдах, өр, авлага үүсгэхгүй байх зарчмыг баримтлан ажиллахыг чиглэл болгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр нийт 5 зорилтын хүрээнд 62 арга хэмжээ хэрэгжүүлж ажиллан 94 хувьтай дүгнүүлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.БАТЦОГТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Эхний үлдэгдэл	2. Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**262,492,770.4**	**112,705,783.05**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**191,984,716.4**	**34,355,017.75**
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	191,984,716.4	34,355,017.75
31210	Төгрөг	191,984,716.4	34,355,017.75
31211	Төрийн сангийн харилцах	191,984,716.4	34,355,017.75
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	70,508,054	78,350,765.3
35100	Түүхий эд материал	0.0	1,300,000
35110	Тусгай зориулалттай материал	0.0	1,300,000
35400	Хангамжийн материал	70,508,054	77,050,765.3
35410	Бичиг хэргийн материал	9,586,073	11,109,623
35420	Аж ахуйн материал	32,287,325	30,886,700
35460	Хүнсний материал	8,294,300	15,260,013.3
35470	Бусад хангамжийн материал	20,340,356	19,794,429
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ ДҮН**	**376,342,437.5**	**320,878,386.82**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**376,342,437.5**	**320,878,386.82**
39200	Биет хөрөнгө	359,879,312.5	304,668,386.82
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	375,026,085.85	375,026,085.85
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-81,028,528.82	-107,897,883.92
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	90,548,861.2	91,036,661.2
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-46,036,387.07	-63,803,959.97
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	35,583,289	37,243,289
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15,946,704.38	-26,935,805.54
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	12,199,096.69	12,199,096.69
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,466,399.97	-12,199,096.49
39300	Биет бус хөрөнгө	16,463,125	16,210,000
39301	Програм хангамж	1,350,000	1,350,000
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,096,875	-1,350,000
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	16,210,000	16,210,000
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2	638,835,207.9	433,584,169.87
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**2,369,790**	**0.0**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**2,369,790**	**0.0**
41300	Өглөг	2,369,790	0.0
41360	Бусад өглөг	2,369,790	0.0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,369,790	0.0
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**636,465,417.9**	**433,584,169.87**
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	636,465,417.9	433,584,169.87
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	317,794,490	317,794,490

511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	317,794,490	317,794,490
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-4,688,215.46	-207,569,463.49
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-60,572,427.8	-4,583,215.46
51220	Тайлант үеийн үр дүн	55,884,212.34	-202,986,248.03
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	323,359,143.36	323,359,143.36
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5**	**638,835,207.9**	**433,584,169.87**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Өмнөх он	2. Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	1,003,412,315.00	1,094,661,750.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	39,464,915	13,490,050
120	Нийтлэг татварын бус орлого	39,464,915	13,490,050
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0	0.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	0.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	26,314,415.00	0.0
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	13,150,500	13,490,050
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\\	98,221,400.00	106,169,300
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	865,226,000	975,002,400
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	865,226,000	975,002,400
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	865,226,000	975,002,400
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААН ЗАРДЛЫН ДҮН**	**947,394,102.66**	**1,297,647,998.03**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**947,394,102.66**	**1,297,647,998.03**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**947,394,102.66**	**1,297,640,302.27**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	627,987,274.84	880,954,953.13
210101	Үндсэн цалин	423,260,499.23	515,010,201.82
210102	Нэмэгдэл	188,987,741.53	303,474,529.85
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.0	27,435,000
210104	Урамшуулал	15,739,034.08	35,035,221.46
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	82,120,982.45	102,485,275.42
210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	57,173,495.4	69,804,875.42
210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	6,712,121.72	8,173,000
210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	3,377,126.87	4,088,100
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	3,151,012.66	4,088,100
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	11,707,225.8	16,331,200
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	96,415,054.71	99,161,604.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,791,445.76	14,501,580.24
210302	Түлш, халаалт	79,823,608.95	77,860,024

210303	Цэвэр, бохир ус	6,800,000	6,800,000
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.0	4,681,931
210408	Бараа материал акталсны зардал	0.0	4,681,931
2105	Нормативт зардал	89,004,915	102,992,481.7
210502	Хоол, хүнс	89,004,915	102,992,481.7
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,800,000	7,000,000
210604	Урсгал засвар	1,800,000	7,000,000
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,345.29	7,695.76
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	6,345.29	7,695.76
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	6,345.29	7,695.76
213112	Төсвийн байгууллагаас харъяа төрийн санруу төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	6,345.29	7,695.76
2131121	Санхүүжилтийг үлдэгдлээс төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал\\	6,345.29	7,695.76
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,080,000	4,507,515.1
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,080,000	4,507,515.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,564,530.37	95,856,541.68
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,832,300	22,624,221.4
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,104,360	15,620,469.6
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	24,627,870.37	57,611,850.68
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**947,394,102.66**	**1,297,647,998.03**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)**	**56,018,212.34**	**-202,986,248.03**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Өмнөх он	2. Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	963,947,400	1,081,1741,700
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0	975,002,400
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0	0.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0	0.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	0.0
122	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	865,226,000	975,002,400
122111	. Урсгал санхүүжилтийн орлого\\	865,226,000	975,002,400
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\\	98,221,400	106,169,300
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	865,226,000	975,002,400
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	865,226,000	975,002,400
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	865,226,000	975,002,400
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	923,989,002.29	1,236,653,598.65
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	923,989,002.29	1,236,653,598.65
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	923,989,002.29	1,236,645,902.89

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	627,987,274.84	880,954,953.13
210101	Үндсэн цалин	423,260,499.23	515,010,201.82
210102	Нэмэгдэл	188,987,741.53	303,474,529.85
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.0	27,435,000
210104	Урамшуулал	15,739,034.08	35,035,221.46
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	82,120,982.45	102,485,275.42
210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	57,173,495.4	69,804,875.42
210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	6,712,121.72	8,173,000
210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	3,377,126.87	4,088,100
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	3,151,012.66	4,088,100
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	11,707,225.8	16,331,200
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	96,415,054.71	99,161,604.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,791,445.76	14,501,580.24
210302	Түлш, халаалт	79,823,608.95	77,860,024
210303	Цэвэр, бохир ус	6,800,000	6,800,000
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,800,000	7,000,000
210604	Урсгал засвар	1,800,000	7,000,000
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,345.29	7,695.76
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	6,345.29	7,695.76
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	6,345.29	7,695.76
213112	Төсвийн байгууллагаас харъяа төрийн санруу төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	6,345.29	7,695.76
2105	Нормативт зардал	90,623,935	112,316,485
210502	Хоол, хүнс	90,623,935	112,316,485
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,080,000	4,507,515.1
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,080,000	4,507,515.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,435,410	30,220,070
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,924,910	22,004,470
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,510,500	8,215,600
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	39,958,397.71	-155,481,898.65
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	3,079,900	2,147,800
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,079,900	2,147,800
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	3,079,900	2,147,800
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,079,900	2,147,800
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-3,079,900	-2,147,800
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	36,878,497.71	-157,629,698.65
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	155,106,218.69	191,984,716.4
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	191,984,716.4	34,355,017.75

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Устгалын өмнөх			
		1.1 Засгийн газрын оруулсан капитал	1.2 Дахин үнэлгээний нөөц	1.3 Хуримтлагдсан үр дүн	1.4 Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**317,794,490**	**323,359,143.36**	**-60,572,427.8**	**580,581,205.56**
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	317,794,490	323,359,143.36	-60,572,427.8	580,581,205.56
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	55,884,212.34	55,884,212.34
10	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**317,794,490**	**323,359,143.36**	**-4,688,215.46**	**636,465,417.9**
11	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**317,794,490**	**323,359,143.36**	**-4,688,215.46**	**636,465,417.9**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	105,000	105,000
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	317,794,490	323,359,143.36	-4,583,215.46	636,570,417.9
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	-202,986,248.03	-202,986,248.03
20	**2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**317,794,490**	**323,359,143.36**	**-207,569,463.49**	**433,584,169.87**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Төлөвлөгөө	2. Гүйцэтгэл
1	**НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН**	**976,661,000**	**975,002,400**
12	Татварын бус орлого	976,661,000	975,002,400
122	Тусламжийн орлого	976,661,000	975,002,400
122005	Төсвөөс санхүүжих	976,661,000	975,002,400
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,150,613,800**	**1,236,653,598.65**
21	**.УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,150,613,800**	**1,236,653,598.65**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,150,613,800**	**1,236,645,902.89**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	889,005,100	880,954,953.13
210101	Үндсэн цалин	550,969,900	515,010,201.82
210102	Нэмэгдэл	315,404,700	303,474,529.85
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.0	27,435,000
210104	Урамшуулал	22,630,500	35,035,221.46
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	109,420,900	102,485,275.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	73,935,600	69,804,875.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,871,300	8,173,000
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,435,700	4,088,100
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,435,700	4,088,100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,742,600	16,331,200
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	99,169,300	99,161,604.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,300,000	14,501,580.24
210302	Түлш, халаалт	77,869,300	77,860,024
210303	Цэвэр, бохир ус	7,000,000	6,800,000
2105	Нормативт зардал	114,496,500	112,316,485
210502	Хоол, хүнс	114,496,500	112,316,485
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,814,700	7,000,000
210604	Урсгал засвар	6,814,700	7,000,000
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,801,400	4,507,515.1
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,801,400	4,507,515.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,889,900	32,367,870
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,674,300	24,152,270
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,215,600	8,215,600
8	**ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ**	**-173,952,800**	**-157,629,698.65**
9	**АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**173,952,800**	**157,629,698.65**
7	Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	173,952,800	157,629,698.65

4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	191,984,716.4
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	34,355,017.75

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 76,814.3 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 2,263.7 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт, 2,107.1 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 72,443.5 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар илрүүлсэн зөрчлүүд нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох ба тоо хэмжээ их ч санхүүгийн тайланд нөлөөлөх магадлалгүй тул материаллаг багатай гэж үзсэн тул өөрчлөлтгүй дүгнэлт өгсөн болно.

5.1 Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт: Хүнсний материалын орлого зарлагын гүйлгээг тухай бүрт нь хийдэггүй, явцын аудитаар биет тооллого хийхэд хүнсний материал 574.7 мянган төгрөгийн дутагдалтай байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2-т "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх" 5 дугаар зүйлийн 5.1.3. "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх" Нягтлан бодох бүртгэлийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4."үнэн зөв байх"; 5 дугаар зүйлийн 5.1.5. "хэмжигдэхүйц байх" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Илрүүлэлт: Томилолтоор ажилласан ажилчдад 130.0 мянган төгрөгийн хоолны мөнгийг давхар тооцон олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "хариуцлагатай байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", Засгийн газрын 2019 оны 6 дугаар тогтоолын 2.2. "Албан томилолтоор ажиллах үеийн нөхөх төлбөр дараахь зардлаас бүрдэнэ". 2.2.3. "хоолны зардал" олгогддог байхад давхардуулж олгосон байна.

Илрүүлэлт: Дуу хөгжмийн багш А.Энхтуулд нэг сарын цалинтай тэнцэх хэмжээний 1,559.0 мянган төгрөгийн урамшууллыг буруу эрх зүйн үндэслэлээр үр дүнгийн урамшууллыг давхардуулан олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1. "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 41 дугаар зүйлийн 41.2.3-д "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах" Засгийн 2019 оны газрын 5 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2.2. "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Илрүүлэлт: Нярав Б.Хонгорзулд бүтэц орон тоо нь батлагдаагүй архив бичиг хэргийн ажилтны албан тушаалд ажил хавсран гүйцэтгүүлж 828.7 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдэл бодож олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5. "Төсвийн шууд захирагч нь 16.5.3.батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", 14 дүгээр зүйлийн 14.2.12."эрхлэх асуудлын хүрээнд хамаарах төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардлыг арилгах, ажлын ачааллыг нягтруулах, бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор чиг үүрэг, зохион байгуулалтын бүтцийг батлагдсан орон тооны хязгаар, төсөвт багтаан шинэчлэн тогтоох" гэсэн заалт зөрчигдсөн байна.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт: Тус цэцэрлэгийн эрхлэгч, биеийн тамирын багш 2 хөдөлмөр аюулгүй байдлын ажилтны албан тушаалыг нэг нэг сар хавсран гүйцэтгэж 1,278.4 мянган төгрөгийн цалин авсан нь Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.2."Ажил олгогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний онцлог, ажлын байрны эрсдэлийн түвшин, ажилтны тоог харгалзан хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан бүтэц болон ажилтан, зөвлөл ажиллуулна". 27 дугаар зүйлийн 27.4."Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан ажилтнаар инженер, техникийн болон эрүүл ахуйн боловсролтой, мэргэшсэн хүнийг ажиллуулна" гэсэн заалт зөрчигдсөн байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн тэг үлдэгдэлтэй 72,128.5 мянган төгрөгийн анхны өртөгтэй 90 нэр төрлийн 294 ширхэг хөрөнгө бүртгэлтэй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3."холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 7 дугаар зүйлийн 7.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ.” гэсэн заалт зөрчигдөж байна.

Өгсөн зөвлөмж: Холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах.

2. **Мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт: Төрийн албан хаагчид олгох эмчилгээний зардлын 315.0 мянган төгрөгийн нөхөх төлбөрийг олгохдоо сугалааны дугаартай баримтаар олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7."Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", 20 дугаар зүйлийн 20.1.4. "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх"; Төрийн албан хаагчид нөхөн төлбөр олгох журмын 1.3."Төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгоход шаардагдах хөрөнгийг тухайн байгууллага төсөвтөө тусгаж санхүүжүүлнэ". гэсэн заалтууд зөрчигдөж байна.

Өгсөн зөвлөмж: Холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 6 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	То о	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хүнсний материалын дутагдал	1	574.7	1	574.7								
Томилолтоор ажилласан ажилтанд хоолны мөнгө давхардуулан олгосон	1	130.0	1	130.0								
Үр дүнгийн урамшуулал давхардуулан олгосон.	1	1,559.0	1	1,559.0								
Бүтэц орон тоо батлагдаагүй албан тушаал ажил хавсран гүйцэтгэсэн	1	828.7			1	828.7						
Хөдөлмөр аюулгүй байдлын ажилтны албан тушаалыг мэргэжлийн бус хүн хавсран гүйцэтгэсэн	1	1.278.4			1	1.278.4						
Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн тэг үлдэгдэлтэй хөрөнгө бүртгэлтэй байна.	1	72,128.5					1	72,128.5				
Анхан шатны баримтын иж бүрдэл дутуу	1	315.0					1	315.0				
Дүн	**7**	**76,814.3**	**3**	**2,263.7**	**1**	**2,107.1**	**2**	**72,443.5**				